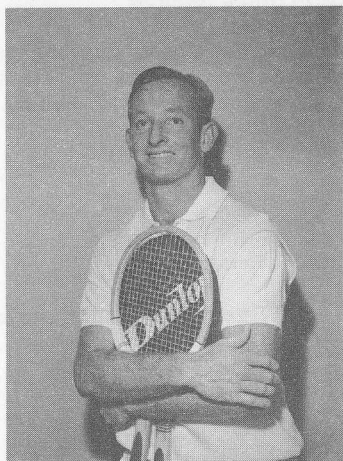

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

ROD LAVER

cu Larry Writer

Autobiografie

Traducere din engleză de
Cosmin Maricari

**VICTORIA
BOOKS**

CUPRINS

Cuvânt înainte	9
Mulțumiri	15
Acronime	21
1. Băiatul de la țară	23
2. Charlie și Hop	33
3. Naiv în străinătate	59
4. În focurile iadului	79
5. Punctul critic	95
6. Câștig la Wimbledon	107
7. Îndrăznesc să visez	117
8. Primul meu Mare Șlem	141
9. Anii nomazi	159
10. Dacă e marți... probabil suntem în Khartoum	185

11. Partida dragostei	209
12. Revoluția tenisului deschis	225
13. Al doilea Mare Șlem	251
14. Înapoi pe pământ	315
15. Caruselul banilor	331
16. Pentru Australia	355
17. Relaxarea	365
18. Noi orizonturi	383
19. Atacul	395
20. Onoarea supremă	413
21. Parada trecătoare a vieții.....	423

1

Băiatul de la țară

Tenisul a fost o parte importantă a vieții mele de când mă știu. Ce altceva să faci un puști? Din copilăria mea, pe când familia se tot muta de colo-colo în zona rurală din Queensland, nu-mi pot aminti vreo casă, curte sau pășune pe care să nu fi fost împrăștiate rachete și mingi de tenis... pe lângă mingile de fotbal, bătele și mingile de crichet, normal. Și nu eram singurul. Dacă trăiai în Australia în anii 1940-1950, acei ani de aur ai inocenței, înainte ca terenurile de tenis publice care erau peste tot în cartierele rurale și suburbane din Australia să fie alungate de case, blocuri, birouri, parcări, fabrici și malluri, cu siguranță că sportul pe care-l jucai era tenisul. Era o ocupație națională, ca și crichetul, fotbalul australian și înotul. Pe atunci, o rachetă de tenis era la fel de importantă pentru un băiat cum ar fi acum un Playstation, un iPod sau un telefon mobil. Având în vedere acest lucru, precum și faptul că părinții, frații, rudele și prietenii mei erau cu toții nebuni după tenis, nu prea am avut altă alegere decât să-l joc.

M-am născut pe 9 august 1938, cu doar o lună înainte ca americanul Donald Budge să câștige primul Mare Șlem din tenis, la spitalul Tannachy din Rockhampton, al treilea copil al lui Roy și Melba (numită astfel după Dama Nellie Melba*, desigur) Laver. Fratele meu, Trevor, era cu șase ani mai mare decât mine, iar Bob se născuse cu patru ani mai înainte. Sora mea, Lois, este cu nouă ani mai mică decât mine. Tata era crescător de vite, un tată iubitor și cald, însă, precum toți văcarii, era un tip dur, aspru, care-și trata singur rănilor de la fermă (în primul rând pentru că nu exista niciun spital în apropiere). Casa noastră era Langdale, o fermă de vite întinsă pe 9 300 de hectare, la o oră distanță de orașul Marlborough, aflat la 96 de kilometri nord față de Rocky. Tatăl meu, care a crescut în Gippsland, Victoria, era unul dintre cei 13 copii ai familiei Laver, dintre care opt erau băieți. Așa se face că, în competițiile sportive locale, frații Laver reprezentau cea mai mare parte din echipele de crichet sau fotbal sau patru echipe de dublu în tenis. Și familia mamei, Roffey, era pasionată de sport. Alice Roffey, bunica mea, a călărit până când a murit, la 90 de ani.

Oamenii din Queensland au fost mereu duri și independenți, însă, cu excepția căldurii, a ploii tropicale și a acelor minunate case vechi cu verandă spațioasă, zona rurală a Queenslandului anilor 1940 ar părea complet diferită pentru cei care o cunosc doar în timpurile moderne. Majoritatea drumurilor nu erau asfaltate și-mi pot aminti cangurii sărind pe lângă mașina familiei când călătoream pe distanțe mari din

* Dama Nellie Melba (1861-1931), născută Helen Porter Mitchell, a fost o faimoasă soprană australiană. Pseudonimul Melba provine de la Melbourne, orașul în care s-a născut. În 1918 a fost numită Damă în grad de Comandor al Ordinului Imperiului Britanic pentru eforturile depuse pentru strângerea de fonduri pentru victimele Primului Război Mondial (n.t.).

oraș în oraș, de la o fermă la alta. Când eram copil, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, guvernul a adoptat măsuri pentru sprijinirea efortului de război. Uneori, curentul era oprit în orașe pentru a preveni raidurile aeriene japoneze, mâncarea era raționalizată și distracția la fel. Evenimentele sportive se mai țineau doar în weekenduri. Mama și tata trebuiau să aibă mereu cărțile de identitate la ei. Erau mai puțini tineri, pentru că mulți dintre ei luptau în război. Părul ras și perciunii scurți, acesta era stilul preferat de bărbații din Queensland. Majoritatea dintre aceștia fumau țigarete rulate și purtau pălării din fetru cu bor și jachete, în ciuda caniculei.

Pe atunci nu exista încă televiziunea, așa că radioul era principala sursă de divertisment și informații despre război. Buletinul de știri difuzat înaintea desenelor animate și a celor două filme la cinematograful local era o altă cale de a afla cum ne descurcăm împotriva germanilor și a japonezilor. Duminica, bisericile erau pline-ochi. După slujbă, oamenii se strâneau în curtea bisericii devorând sandviciuri și ceai și discutând despre vreme și efectele acesteia asupra recoltelor. Apoi plecam toți acasă pentru tradiționala friptură de duminică, cu familia și prietenii, indiferent de cât de călduroasă era ziua. Nu se punea problema ieșitului la restaurant, din simplul motiv că toate localurile erau închise duminica. În celelalte zile, când erau deschise, proprietarii insistau ca toți clienții să poarte cămașă și cravată. Lew Hoad mi-a povestit cât de greu îi era să ia masa la restaurant pe când era un tânăr jucător în circuitul de turnee din zona rurală a Queenslandului. Mi-a spus că, dacă îndrăzneam să intre îmbrăcat necorespunzător, angajații restaurantelor îi vorbeau urât sau îl dădeau

afară. Poate fi dificil să te îmbraci la patru ace atunci când toată viața ta începe într-o valiză.

Pe când eram abia un țânc, sportul favorit al tatei era tenisul, așa că era hotărât că trebuie să fie și al nostru. Așa că frații mei au cărat cantități enorme de pământ din mușuroaie de furnici (trebuia să dobori un mușuroi și să sfărâmi bulgării în nisip neted și tare, material care seamănă un pic cu zgura rapidă) și de argilă, le-au întins în curte, au împrejmuțit terenul cu gard din plasă, au ridicat un fileu, au mâzgălit niște tușe și gata: aveam propriul teren de tenis. Am tasat și udat terenul în fiecare zi, ca să nu apară crăpături și ca să nu fie dus de ploi sau suflat de vânt pe pășunea de alături. Dar munca de întreținere era un preț mic de plătit pentru cât de mult ne-am distrat pe terenul din pământ de mușuroi. După ce am mai crescut un pic, nu ceream și nici nu ofeream milă atunci când jucam contra fraților mei, ba chiar contra părinților. Pentru ca lucrurile să fie și mai interesante, nu aveam cum să ghicim în ce direcție va sări mingea din denivelările suprafeței. Nu era tocmai ca pe terenul central din Wimbledon.

Între terenul nostru improvizat de tenis, meciurile de crichet de pe marile pășuni din spatele casei și temele de casă (făcute, recunosc, fără prea multă tragere de inimă) trimise prin corespondență, viața era idilică pe proprietatea băieților Laver, niște bărbați în miniatură cu pălării de soare, tricouri, pantaloni scurți și desculți. Cu părul meu în flăcări, urechile clăpăuge și cei 49 000 de pistrui, mi s-a spus că eram copia fidelă a personajului Ginger Meggs din benzile desenate din ziarul de duminică. Vânam canguri și călăream, jucându-ne de-a cowboy-ii. Pășunile Langdale au devenit câmpiile nesfârșite ale Vestului

Sălbatic, chiar dacă eu nu m-am înțeles de la început cu caii. Când aveam doar doi ani, tata m-a luat în brațe și m-a pus în șaua unuia dintre cai, apoi a luat frâiele și a condus calul pe pășune. Pe drum însă, eu am căzut din șa fără ca tata să-și dea seama; când a ajuns la grajd și a văzut șaua goală, a luat-o la goană înapoi, după mine.

Viața la Langdale era tot ce-și putea dori un băiat, așa că nu am fost deloc încântați atunci când tata, care nu era singurul care nu mai reușea să se descurce la țară, ne-a mutat într-un bloc de la periferia orașului Marlborough, unde găsisse de lucru ca măcelar. Trevor, Bob și cu mine am început să mergem la o mică școală acolo, unde am excelat la tenis împotriva colegilor mei, însă, spre deosebire de aceștia, pierdeam în confruntarea cu materiile de la școală.

Când aveam 10 ani, ne-am mutat din nou, de data aceasta la Rockhampton, deoarece tata, care avea acum peste 50 de ani, putea să facă mai mulți bani ca măcelar într-un oraș mare. În plus, părinții mei credeau că eu și cu frații mei vom avea parte de o educație mai bună la școala din Rockhampton decât la Marlborough. Totuși cel mai important lucru era competiția de tenis foarte bine organizată pe terenurile Asociației Rockhampton, unde părinții mei participau la dublu mixt, iar eu și cu frații mei, la individual și la dublu. Atunci am realizat că am un talent ieșit din comun de a urmări și de a lovi mingea de tenis, iar faptul că sunt stângaci m-a ajutat probabil foarte mult, deoarece erau foarte puțini jucători stângaci, așa că alții nu știau să joace împotriva mea.

Am locuit o vreme pe strada Lakes Creek, apoi ne-am mutat pe strada principală, Park Avenue. Mi s-a

spus că obișnuiam să mă urc pe acoperișul casei și să stau acolo. Coboram doar când mi se făcea foame. Am fost la școala Rocky trei ani, apoi mi-am terminat educația primară la școala Park Avenue de lângă casa noastră, înainte să-i urmez pe Trevor și pe Bob la liceul Rockhampton. Ei s-au lăsat de școală după ce au terminat primii doi ani de liceu. Trev s-a angajat la magazinul de articole sportive al vărului nostru, Len Laver, iar Bob, spre invidia tuturor, s-a angajat la magazinul de înghețată al lui Paul.

În anii de școală am fost un jucător de crichet îndemânat. Loveam bine cu bâta și știam să arunc, cu mâna stângă, așa-numitele „leg breaks”. Într-o după amiază, când aveam 11 ani, m-am întors de la un meci de crichet de la școală și, când Trevor m-a întrebat cum m-am descurcat, am răspuns: „Ei, cred că bine, am reușit nouă wicketuri pentru șapte run-uri”. Nu era falsă modestie, doar că nu era mare lucru pentru mine. Nu cred că realizam măcar că acesta era un rezultat extraordinar. În ceea ce mă privește, avusesem doar o zi bună și mă distrasem grozav.

Eram un pescar pasionat, stăteam ore în șir pe malul râului Fitzroy și mă întorceam adeseori acasă cu o trăistuță plină cu pești pentru cină. Am auzit că pescuitul era unul dintre cele mai periculoase hobby-uri pe vremuri și acest lucru s-a dovedit cu siguranță adevărat pentru mine când, după ce am prins barramundi** cu plasa în apele râului Fitzroy, am suferit un accident care ar fi putut cu ușurință să-mi distrugă viitoarea carieră în tenis. Săpam în nisip, absent, cu cuțitul meu pentru curățat peștii, când am

* În traducere literală, „ruperi de picioare”. Acestea sunt un tip de aruncări considerate foarte dificile în crichet, deoarece aruncătorul trebuie să imprime mingii o traiectorie înșelătoare (n.t.).

** Specie de pește răpitor din familia bibanului, care trăiește în Australia de Nord atât în ocean, în apă sărată, cât și în apa dulce a râurilor de coastă (n.t.).

Relovit o piatră și, cumva, lama cuțitului m-a tăiat la mâna stângă, mâna cu care țin racheta, retezându-mi tendonul de la degetul mic. Încă unul sau doi centimetri și mi-aș fi putut tăia degetele sau reteza vreo arteră de la mâna stângă. Tăietura sângera abundant. Mi-am înfășurat tricoul în jurul mâinii, pentru a opri sângerarea, și am fugit acasă. Locuiam prea departe de spital, așa că am lăsat rana, oricât ar fi fost ea de periculoasă, să se vindece singură. Nu mi-am mai simțit niciodată acel deget. Când am început să joc tenis, a trebuit să-mi schimb felul în care prindeam mânerul rachetei pentru ca rana să nu mă deranjeze și degetele de la mâna stângă, rămase pe veci întinse rigid în afară, se prindeau în buzunarul din stânga al pantalonilor mei scurți. Până la urmă, mama mi-a cusut buzunarul.

Din multe puncte de vedere, copiii de astăzi duc o viață mai bună, dar cred că și nouă ne-a fost foarte bine pe atunci. Sunt convins că sporturile în aer liber sau înotul și pescuitul de barramundi în Moore Creek și în iazul de lângă centrala electrică Park Avenue sunt mai bune pentru copii decât să stea cu ochii ațintiți în fața monitorului de computer sau trăindu-și viețile prin intermediul actorilor de la TV.

Aveam și noi filmele noastre, dar chiar și o seară la cinema era o aventură pentru noi în acele nopți de demult din Queensland. În Rockhampton exista un cinematograful în aer liber, adică o bucată mare de pânză agățată pe un teren viran, cu mai multe rânduri de scaune pliante așezate în fața ei (se putea sta și pe iarbă, totuși) și un proiector care-și arunca razele magice pe dreptunghiul pânzei, prin roiurile de gâze și molii de vară. Cumva, singurul lucru rămas în amintirea mea din acele seri este întotdeauna John